

Raadsinformatiebrief

Aan	de leden van de gemeenteraad
Portefeuillehouder(s)	wethouder P.M. Joosten – Wesselius
Zaaknummer	1714602
Datum	3 juni 2025
Onderwerp	Kostenontwikkeling jeugd

Beste gemeenteraadsleden,

Inleiding

In een eerdere raadsinformatiebrief (dd 30-04-2025) informeerden wij u over de toenemende financiële uitdagingen in het jeugdbudget. Middels deze brief brengen wij u op de hoogte van de laatste ontwikkelingen aan de hand van de genoemde herstelactie Grip op de cijfers.

Inhoud

Cijfers

Jaarrekening 2024	Was 2,1 miljoen tekort op de begroting Wordt 2,0 miljoen tekort op de begroting
Eerste bestuursrapportage 2025	1,0 miljoen bijgeraamd voor 2025
Tweede bestuursrapportage	Verwachte bijraming van 500.000,- euro
Kadernota 2026	1,0 miljoen bijgeraamd via kadervoorstellen
Begroting 2026	Extra bijraming van 500.000,- euro in begroting
Indexering 4,5%	Extra bijraming 550.000,- euro
Begroting Jeugd 2026	13,5 miljoen

Grip op de cijfers Jeugd

Wij informeerden u over de inhoudelijke ontwikkelingen die de tekorten op de jeugdhulpbegroting verklaren en het verlies aan grip op de cijfers vanuit een onvoldoende goed werkend dashboard. Dat laatste maakt dat we onvoldoende tijdig de kostenontwikkelingen in beeld konden brengen. U werd hierdoor achteraf pas geïnformeerd over de overschrijdingen in het budget.

De herstelactie op de data uit het Power Bi dashboard is eind mei afgerond. Hiermee hebben we een duidelijk beeld gekregen van de knelpunten in het systeem, deze zijn hersteld en aanpassingen zijn gedaan in zowel de systemen, processen als in de werkinstructies. Daarmee is er op dit moment een duidelijk beeld van de kostenontwikkelingen op de verschillende jeugdbudgetten en kunnen wij opnieuw vertrouwen op ons sturingsinstrument.

Dankzij deze herstelactie is er een duidelijker beeld van de werkelijke cijfers en daarmee zijn ook de analyses op de verschillende productgroepen gefundeerd uitgevoerd.

Door de opschoning van het systeem zijn er wijzigingen ontstaan in de eerder vastgestelde cijfers en is er op basis van werkelijke cijfers te onderbouwen welke ramingen voor 2024, 2025 en 2026 noodzakelijk zijn om aan te sluiten op zowel financiële als inhoudelijke ontwikkelingen. De factor indexering vooraf of achteraf speelt ook een rol in de realisatie van onze begroting.

Naar aanleiding van de begroting 2026 heeft het college de opdracht gegeven verder onderzoek te doen naar grip op de uitgaven jeugdhulp om de oplopende kosten te beheersen. Hiervoor zal een strategietafel jeugd belegd worden.

Jaarrekening 2024

De jaarrekening 2024 wordt bijgesteld van 2,1 naar 2,0 miljoen tekort. Het bedrag in verplichtingen komt op een aantal budgetten lager uit, maar er zijn ook budgetten die hoger zijn dan eerder vastgesteld. Dat maakt dat we een bijstelling van 100.000,- euro in de jaarrekening verwerken.

Wetende dat;

- Het aantal unieke jeugdigen in zorg in 2024/2025 een lichte daling laat zien,
- Afbouw maatwerk; De sturing op gecontracteerde zorg zoals woonzorg, pleegzorg, jeugdhulp ambulant regionaal, in plaats van maatwerk een neerwaartse druk op de jeugdbegroting zal laten zien en inhoudelijk beter te sturen is op resultaat,
- Het faillissement van jeugdzorgorganisatie Conaction voor ruim 200.000,- euro drukt op de verplichtingen 2024 en dat incidentele kosten zijn,
- Het dashboard en de werkprocessen voor 2025 zijn geoptimaliseerd en daarmee betrouwbaar,
- Als resultaat van ingezet beleid zien we de neerwaartse druk op laagcomplexere zorg als positieve effecten van inzet voorliggend veld en preventie. We verwachten dat deze trend zich in 2025 en 2026 verder zal ontwikkelen.

Met bovenstaande bevindingen en inhoudelijke onderbouwingen per budget, geeft dat voor 2025 en 2026 het volgende beeld;

Eerste en tweede bestuursrapportage 2025

De bijraming voor 2025 in de eerste bestuursrapportage is gebaseerd op de feitelijke cijfers en inhoudelijke analyse die in maart 2025 beschikbaar was. Alle andere data waren als onzeker aangemerkt en konden hiermee niet worden meegenomen in de raming. De cijfers voor 2024 zijn inmiddels definitief en daarmee kan worden bepaald welke budgetten er op basis van financiële en inhoudelijke ontwikkelingen in de begroting voor 2025 moeten worden bijgesteld. In de 2e bestuursrapportage wordt daarmee een bijraming van 500.000,- verwacht.

Kadernota 2026

In de kadervoorstellen voor 2026 is op basis van inhoudelijke analyse bijgeraamd met 1,0 miljoen op de budgetten die hier vanuit de jaarrekening 2024 aanleiding toe gaven. De budgetten die onzeker waren aangemerkt konden niet in de kadervoorstellen worden meegenomen, zonder hier de herstelactie op uit te voeren. Nu de feitelijke cijfers beschikbaar zijn, zien we dat de bijraming in de kadervoorstellen te laag is voor de daadwerkelijk te verwachten kosten over 2026. Het verschil willen we opnemen in de begroting 2026.

Begroting 2026

In de begroting wordt op basis van bovengenoemde ontwikkelingen een bedrag opgenomen van 500.000,- euro voor inhoudelijk onderbouwde ontwikkelingen. De bijramingen komen voort uit uitbreiding van de budgetten op Landelijk Transitie Arrangement, Jeugdhulp regionaal met verblijf (woon-pleegzorg) en jeugdhulp regionaal ambulant (afschaling jeugdbescherming).

Indexering

In voorgaande jaren is de indexering van tarieven voor niet vrij toegankelijke zorg achteraf in de jaarrekening meegenomen en niet vooraf in de begroting. De percentages voor indexatie van tarieven waren veelal niet beschikbaar ten tijde van kadernota of begroting. Op basis van financieel advies stellen we voor om een marge voor indexatie vooraf mee te nemen in de begroting voor 2026, te weten een percentage van 4,5% (opgemaakt uit indexcijfers voorgaande jaren en indicatie VNG). Dat komt neer op een bedrag van € 550.000,- euro.

Kansen

Hoewel onze invloed op de Jeugdbegroting beperkingen kent, zijn er ook beleidsontwikkelingen die de impact op de begroting kunnen beïnvloeden.

Grip op de cijfers in de jeugdhulp is noodzakelijk om goed te kunnen sturen op effecten van ingezet beleid en te anticiperen op toekomstige ontwikkelingen. Daarmee is echter maar een deel van de begroting jeugd te beïnvloeden. Binnen de jeugdwet zijn we als gemeente verantwoordelijk voor het inzetten van passende jeugdhulp. Wanneer in de aankomende jaren het aantal jeugdigen met een hulpvraag stijgt of daalt, zal dit invloed hebben op de begroting. Wanneer de passende jeugdhulp niet beschikbaar is binnen het gecontracteerde aanbod, moeten we uitwijken naar duurdere maatwerkvoorzieningen. Faillissementen van zorgaanbieders in de afgelopen jaren drukken op de realisatie, maar zijn geen structurele kosten. Tegelijkertijd zijn deze incidentele kosten niet te voorspellen.

Momenteel loopt het rekenkameronderzoek, waarmee duidelijk wordt welke handvatten de raad, maar ook de ambtelijke organisatie, nog kan benutten voor aanscherping van beleid en/of uitvoering. Daarnaast kunnen beleidsontwikkelingen die voortvloeien uit de Hervormingsagenda Jeugd ook bijdragen. Voorbeelden hiervan zijn Opgroeien in kansrijke Omgeving (OKO) en het Stevig Lokaal Team (SLT). Daar kan de kader stellende rol van de gemeenteraad invloed op uitoefenen.

Door een stevige regionale samenwerking, een passend gecontracteerd zorgaanbod en data gedreven sturing, kan versnippering worden tegengegaan en financiële efficiëntie worden bereikt. Daarnaast werken we aan het verbeteren van de doorstroom en uitstroom van jeugdhulp, in combinatie met preventieve maatregelen zoals versterken van het voorliggend veld, inzet van ambulante toegangsprofessionals en normaliseren. Hierdoor blijft de specialistische zorg beschikbaar en betaalbaar voor jeugdigen die het écht nodig hebben.

Worden bovengenoemde ontwikkelingen niet doorgezet dan zal de jeugdbegroting op Niet Vrij Toegankelijke Zorg verder oplopen.

Bijlagen

Niet van toepassing

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,

Burgemeester en wethouders van Moerdijk,
de gemeentesecretaris,

S. Elseman

de burgemeester,

A.J. Moerkerke